

El camí i la mar
i altres contes en paper
Jesús Bernat Agut

El camí i la mar i altres contes en paper

Jesús Bernat Agut

Onada Edicions

131 pàgines

Vint contes entre la mar i la memòria

Jesús Bernat oferix una escriptura emotiva, fresca i profundament humana

Creieu-me quan dic que en l'actual república de les lletres no abunden els autors com el que ara em torna a ocupar. I dic que «em torna a ocupar» perquè, a banda del llibre *Del bes i l'absència*, de 2010, ja hem ressenyat ací mateix el recull de relats titulat *Set línies sota pluja*, publicat l'any 2023, i l'original delícia narrativa *Quan els arbres marxen*, de 2025.

Un poc abans, allà pel març de l'any 2020, va veure la llum –grisa i acovardida per la pandèmia, el confinament i tot allò– aquesta vintena de contes –el conte sembla per ara la veritable vocació de Jesús Bernat– dominats per una brevetat i una intensitat –com mana el cànon– que en el meu cas s'han materialitzat en una emoció colpidora al final de cada narració. Eixa emoció surt, sense cap mena de dubtes, del domini expressiu d'un autor que em trasllada a uns llocs i a uns anys que també són els de la meua pubertat i joventut, del meu despertar a la vida.

El llibre té una arquitectura que no es redueix a mera successió de peces, una rere l'altre sense més, sinó que tenen un sentit més profund després de llegir la primera d'elles, titulada «Maremar», que en el fons és un sentit homenatge a les principals figures femenines de la vida de l'autor en el context del record del primer dia de Djambar a la vora de la mar de sempre vista ara amb l'esguard nítid i innocent de la infantesa. El títol, per una altra banda, té el que a mi em semblen evidents ressonàncies simbòliques als motius del camí i de la mar i la canviant percepció que tenim d'una i de l'altra amb el pas del temps. Els restants dinou relats del volum són narracions, al meu parer, d'episodis especialment significatius en els anys de joventut de Jesús Bernat, sobre un temps en què quasi tot es mostrava al davant. I és que *El camí i la mar i altres contes en paper* és un llibre, més que autobiogràfic, memorialista; és a dir, sobre el solatge que ens queda de tot allò que fou plenitud, goig i tristor, valor i covardia en uns moments que ja han quedat enrere. I fer açò amb el talent, la frescor i la gràcia amb que ho fa aquest escriptor almassorí no és gens fàcil.

Jesús Bernat domina a la perfecció l'art d'allunyar-se amb un discurs en

3ª persona de tot allò que ell recorda haver viscut per a contar-nos-ho personatges, vides, espais, moments de manera que ens identifiquem en aquestes històries de tota mena que també nosaltres hem viscut.

Guardonada amb el XVè premi de narrativa Vila d'Almassora, *El camí i la mar* és una creació amerada de lirisme en la que ni Almassora és sols

JOSÉ MIGUEL
SEGURA

la població que tots coneixem, ni els pares són tan sols els pares, ni el tema de fons afecten exclusivament l'autor ni el arguments són sols el que ens pareixen a primera vista. Tot en aquest intensíssim llibre està transcendit per la mirada de l'autor: aleshores entenem que el discurs narratiu emprat per l'autor en aquests texts va de la particularitat a la universalització, de la autobiografia autorial a la de cada lector. No cal ser veí d'Almassora per a captar el transfons del que se'ns conta: en el fons, els diferents llocs en el que transcorren les històries contades no tenen parets, no són un mer recurs pintoresc o costumista, i per això em permeten incloure'm, identificar-me en allò que vaig llegint en cada pàgina. Per això aquest llibre conté una capacitat d'emocionar a qui el llegeix gens fàcil de trobar avui en dia. Si, a més, es tracta d'un autor tan humil el qual és quasi sempre símptoma de saviesa i de somriure tan amable com Jesús Bernat, creieu-me potser ja estic abusant, però sé el que em dic vos estic parlant d'una escriptura quasi miraculosa: gustosa i sentida, acurada i planera, divertida i amb pòsit, fresca i emotiva, arrelada i sensible. Literatura de la bona que parla de tots nosaltres. Ni més ni menys.